

عنوان مقاله:

گونه شناسی شورش های عصر ناصری و بررسی عوامل رخداد آنها

محل انتشار:

دو فصلنامه تحقیقات تاریخ اجتماعی، دوره 11، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

فریده مروتی - دانشجوی دکتری تاریخ اجتماعی، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

جهانبخش ثواقب - استاد گروه تاریخ، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

شهاب شهیدانی - استادیار گروه تاریخ، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

خلاصه مقاله:

دوران سلطنت طولانی ناصرالدین شاه قاجار (حک: ۱۲۶۴-۱۳۱۳ق. / ۱۸۴۸-۱۸۹۶م.) با شورش‌های متعددی همراه بوده است که با ماهیت‌های مختلف و در قالب حرکت‌های فردی تا کنش‌های جمعی و گسترده در کشور رخ داده است. کنش‌گران اصلی این شورش‌ها، طیف گسترده‌ای را از توده‌های اجتماعی تا بزرگان حکومتی و مذهبی تشکیل می‌دادند. هدف این مقاله، گونه‌شناسی شورش‌های عصر ناصری و بررسی عوامل بستر ساز این شورش‌ها به روش توصیفی-تحلیلی و مبتنی بر اطلاعات کتابخانه‌ای است. یافته پژوهش نشان داده که شورش‌های این دوره با ماهیت چندگانه سیاسی(دودمانی)، ایلی، مذهبی(فرقه‌ای) و اجتماعی-اقتصادی (حوزه شهری و روستایی) بر بستر نارضایتی از ساختار سیاسی و مناسبات اجتماعی موجود، قدرت‌طلبی و اغراض سیاسی برخی کنش‌گران و دخالت دولت‌های مداخله‌گر بیگانه در ایران، شکل گرفته است و به‌رغم ایجاد برخی ناپایداری‌ها و شکنندگی‌ها در دولت ناصری، غالباً بدون دستیابی به نتیجه خاصی به شکست انجامیده‌اند.

کلمات کلیدی:

عصر ناصری، شورش‌های شاهزادگان، شورش‌های ایلی، شورش‌های شهری، شورش‌های فرقه‌ای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1383251>

